

Na osnovu člana 58. stav 3. Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03), federalni ministar okoliša i turizma donosi

PRAVILNIK

O OBRASCU, SADRŽAJU I POSTUPKU OBAVJEŠTAVANJA O VAŽNIM KARAKTERISTIKAMA PROIZVODA I AMBALAŽE OD STRANE PROIZVOĐAČA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se obrazac, sadržaj i postupak obavještanja prodavača i potrošača o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže sa stanovišta upravljanja otpadom, kao i o načinu tretmana u slučaju kraja životnog ciklusa proizvoda i otpada nastalog iz njega.

II. DEFINICIJE

Član 2.

Pod pojmom proizvođač, u smislu ovog Pravilnika, smatra se proizvođač ili uvoznik gotovih proizvoda, kao i na proizvođač ambalaže za pakovanje gotovih proizvoda.

Pod pojmom gotov proizvod, u smislu ovog Pravilnika, smatra se roba ili materijal u stanju u kakvom se konačno pojavljuje na tržištu, tj. u stanju u kojem je direktno (bez dalje prerade) upotrebljiv od krajnjih korisnika.

Zavisno od sastava i fizičko-hemijskih svojstava, gotov proizvod se na tržištu može javiti upakovan u ambalažu ili bez nje.

Pod pojmom ambalaža, u smislu ovog Pravilnika, smatraju se materijali koji se koriste za pakovanje gotovih proizvoda radi njihove zaštite, olakšanog rukovanja ili transporta, uključujući primarnu, sekundarnu i tercijarnu ambalažu.

Član 3.

Gotov proizvod i pripadajuća ambalaža na etiketi, ili na samom materijalu ambalaže u koju je upakovan gotov proizvod ili na samom materijalu proizvoda u slučaju da se ne koristi ambalaža, na vidnom mjestu, moraju sadržati informacije o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže sa stanovišta upravljanja otpadom.

Tekstualni navodi o karakteristikama proizvoda i ambalaže u jezičkom smislu u najvećoj mogućoj mjeri moraju biti pojednostavljeni, kako bi se postiglo da ih što veći broj korisnika razumije.

Za navod o karakteristikama proizvoda odgovoran je proizvođač gotovog proizvoda. Izuzetno, u slučaju uvoza gotovih proizvoda, uvoznik je dužan obezbijediti potrebne informacije u saradnji sa inostranim proizvođačem.

Proizvođač ambalaže dužan je obezbijediti informacije o karakteristikama ambalaže sa stanovišta upravljanja otpadom, neovisno od proizvođača gotovog proizvoda, ili u saradnji sa njim.

Član 4.

Informacije o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže mogu se obezbijediti na slijedeće načine:

- štamparskim tehnikama koje obezbjeđuju postojanost štampe, direktno na materijalu ambalaže ili direktno na samom proizvodu,
- utiskivanjem ili žigosanjem u sam materijal ambalaže i
- upotrebom trajnih etiketa sa postojanim nanosima boje štampe i trajnim adhezivnim svojstvima.

Boje upotrebljene za štampu moraju biti postojane prema sunčevoj svjetlosti, toploti, alkoholu i uticaju vlage. Preporučuje se korištenje kombinacija boja pozadine i slova navoda sa jakim kontrastima (npr. crno/bijelo, crveno/zeleno, plavo/žuto, žuto/ljubičasto, plavo/narandžasto, itd.), kao i upotreba slova što je moguće većih dimenzija. Za tekstualne ili simboličke navode izrazitih ograničenja u pogledu načina zbrinjavanja proizvoda ili ambalaže na kraju životnog ciklusa (nakon isteka navedenog roka trajanja ili nakon promjene svojstava uslijed kojih proizvod ili ambalaža postaju otpadni materijali, tj. neupotrebljivi za izvornu namjenu), kao i posebnih osobina proizvoda ili ambalaže koje su razlog takvih ograničenja, preporučuje se upotreba crvene boje za takve navode, osim na crvenoj podlozi, kada je potrebno koristiti neku kontrastnu boju, npr. bijelu, crnu, žutu ili zelenu.

III. AMBALAŽA

Član 5.

Informacije koje se navode za ambalažu obuhvataju:

- u slučaju *plastične ambalaže*, standardni evropski identifikacioni broj za vrstu korištenog materijala ambalaže - brojevi od 1 do 6 (1 za polietilenterftalat, 2 za polietilen visoke gustoće, 3 za polivinilhlorid, 4 za polietilen niske gustoće, 5 za polipropilen, 6 za polistiren, 0 za ostale plastične materijale); pored brojčanog simbola, potrebno je dodatno navesti uobičajene razumljive skraćenice za nazive materijala ambalaže: PEHD, PE-HD ili HDPE za polietilen visoke gustoće, PELD, PE-LD ili LDPE za polietilen niske gustoće, PVC za polivinil hlorid, PS za polistiren, te PET za polietilenterftalat
- u slučaju *papirne i kartonske ambalaže*, tekstualni navod "PAP" ili "PAPIR" ,
- u slučaju *alumijske ambalaže*, tekstualni navod "Al", "ALU", "ALUMINIJ" ili - ALUMINIUM"
- u slučaju *bakarne ambalaže*, tekstualni navod "Cu" ili "BAKAR"
- u slučaju *željezne ili čelične ambalaže*, tekstualni navod "Fe" ili simbola magneta
- u slučaju *ostale metalne ambalaže*, tekstualni navod "MET" ili "METAL",
- u slučaju *drvene ambalaže*, tekstualni navod "DRVO",
- u slučaju *platnene ambalaže*, tekstualni navod "TEKSTIL", "TEXTILE" i
- u slučaju *staklene ambalaže*, tekstualni navod "STAKLO" ili "GLASS"

Identifikacioni broj i/ili tekstualni navod mora biti naveden unutar simbola reciklaže ili ispod njega (primjeri tipičnih simbola reciklaže navedeni su u Prilogu 1).

Ako ambalaža sadrži više različitih materijala, na svakom od njih pojedinačno se navodi odgovarajući identifikacioni broj i/ili tekstualni navod ili, ukoliko to nije moguće, zbirno na jednom mjestu identifikacioni brojevi i/ili tekstualni navodi za sve konstitutivne materijale ambalaže.

Na ambalaži se obavezno navode i informacije o posebnim ograničenjima u pogledu tretmana ili skladištenja nakon što ambalaža postane otpadni materijal, uključujući zabranu spaljivanja i miješanja sa pojedinim drugim materijalima.

IV. GOTOV PROIZVOD

Član 6.

Informacije koje se navode za gotov proizvod obuhvataju:

- informaciju o roku upotrebe proizvoda,
- ukoliko se radi o neopasnom proizvodu podobnom za aerobnu ili anaerobnu razgradnju (hrana, vrtni otpad, papir, karton), navod: "biorazgradljiv sadržaj",
- navod ograničenja i zabrana u vezi zbrinjavanja proizvoda, ostatka proizvoda ili ambalaže nakon upotrebe, isteka roka trajanja proizvoda ili upotrebljivosti proizvoda, što uključuje slijedeće navode:
- navod: "ZABRANJENO ODLAGANJE U KONTEJNERE KOMUNALNOG OTPADA", uz isticanje simbola ove zabrane (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,

- navod: "ZABRANJENO BACATI U KANALIZACIJU, NA ZEMLJU, U RIJEKE, POTOKE, JEZERA, MORE", uz isticanje simbola takve zabrane (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,
- navod: "ZABRANJENO SPALJIVANJE", praćeno i simbolom zabrane spaljivanja (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,
- navod: "ZABRANJENO MIJEŠANJE SA DRUGIM VRSTAMA OTPADA" ili "ZABRANJENO MIJEŠANJE SA OPASNIM OTPADOM" u slučaju gdje je to primjenjivo.

V. GOTOV PROIZVOD I AMBALAŽA

Ćlan 7.

U cilju ostvarivanja efikasnosti zbrinjavanja proizvoda, ostataka proizvoda ili ambalaže nakon upotrebe, isteka roka trajanja proizvoda ili upotrebljivosti ambalaže i na gotov proizvod i na ambalažu navode se slijedeće upute o specifićnim postupcima tretmana ili postupaka:

- navod "ODLOŽITI U KONTEJNER ZA _____", gdje je to primjenjivo,
- navod "POVRATNA AMBALAŽA (KAUCIJA ____ KM)", gdje je to primjenjivo,
- navod: "NEUPOTRIJEBLJENI/PREOSTALI PROIZVOD U CILJU ZBRINJAVANJA (OBAVEZNO VRATITI PROIZVOĐAĆU)", gdje je to primjenjivo,
- u slučaju papirne ili kartonske ambalaže, navod: "PRESAVITI" ili "PRESOVATI", praćeno simbolićkim prikazom, gdje je to primjenjivo,
- u slučaju plastićnih boca (PET, HDPE), navod: "ODVOJITI POKLOPAC/ĆEP", gdje je to primjenjivo,
- u slučaju staklene ambalaže, navod: "ODVOJITI POKLOPAC/ĆEP" i "NE MIJEŠATI SA STAKLOM DRUGIH BOJA", gdje je to primjenjivo,
- navod primjenjivih standardnih mećunarodnih simbola za dozvoljene ili preporućene postupke s ambalažom i preostalim sadržajem proizvoda nakon upotrebe ili nakon isteka roka trajanja proizvoda, u skladu sa slijedećom standardnom listom simbola (pored standardnog simbola potrebno je obavezno uvijek navesti i odgovarajući tekstualni navod, tj. pojašnjenje preporućenog postupka):

Simbol	Preporućeni postupak
R1	Upotrijebiti kao gorivo radi energetskog iskorištavanja
R2+	Regenerirati ili na drugi naćin iskoristiti rastvarać
R3+	Reciklirati ili na drugi naćin iskoristiti ostale organske materije (ukljućujući metode kompostiranja i druge procese biološke transformacije)
R4+	Reciklirati ili na drugi naćin iskoristiti metale ili komponente sa sadržajem metala
R5+	Reciklirati ili na drugi naćin iskoristiti ostale neorganske materijale
R6+	Regenerirati kiseline ili baze
R7+	Iskoristiti komponente radi smanjenja zagaćenja okoliša
R8+	Iskoristiti komponente katalizatora
R9+	Re-rafinirati (regenerirati) ili na drugi naćin ponovo koristiti mazivo ulje
R10+	Iskoristiti za tretman zemljišta u poljoprivredne svrhe ili radi ekološkog unaprijećenja
R11	Dalja upotreba otpada nastalog u bilo kojem postupku navedenom od R1 do R10
D1+	Odložiti na ili u zemlju (npr. na deponiju)
D2+	Tretirati zemljište (npr. biološka razgradnja tećnosti ili muljeva u zemljištu)
D3+	Dubinski ubrizgati (npr. ubrizgavanje tećnih otpadnih materijala u bunare, prirodne podzemne šupljine)
D4+	Ćuvati na površini zemljišta (npr. ćuvanje otpadnih tećnosti ili muljeva u bazenima ili lagunama)
D5+	Odložiti na specijalnu deponiju (npr. odlaganje u ćelije posebne ćelije izolirane od okoliša)
D6+	Ispustiti u površinske vode osim u mora i okeane

D7	Ispustiti u mora i okeane
D10	Spaliti na zemljištu
D12	Trajno skladištiti (npr. u specijalnim kontejnerima u rudnicima i sl.)

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.

Prilog I je odštampan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Član 9.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 04-02-1607/07
11. decembra 2007. godine

Ministar
dr. sc. **Nevenko Herceg**, s. r.

PRILOG I

TIPIČNI SIMBOLI RECIKLAŽE:

**SIMBOL «ZABRANJENO ODLAGANJE U KONTEJNERE KOMUNALNOG
OTPADA»:**

«ZABRANJENO SPALJIVANJE»

SIMBOL «ZABRANJENO BACATI U KANALIZACIJU»:

